

PRENS

Ceyda ŞATAF*

Niccolo MACHIAVELLI (İngilizceden Çeviren: Murat SATICI) , Prens, İlya Yayınevi, İkinci Basım, İzmir 2003,s. 140.

Machiavelli'nin politika felsefesine kazandırdığı en büyük eserdir. Prens, Floransa'yı yöneten Medici ailesinden olan Lorenzo de Medici'ye hitaben yazılmıştır. Fakat kitap Lorenzo'nun ilgisini çekmediği için kitap halinde basımı Machiavelli hayattayken yapılamamıştır. Kitap haline ilk kez 1532 yılında getirilmiştir. Prens, yirmi altı bölümden oluşmaktadır.

Machiavelli, halkın nasıl yönetilmesi gerektiğini ve yönetici pozisyonundaki kişilerin ülkeyi yönetirken neler yapması gerektiğini anlatmaktadır. Machiavelli, kitabında, betimleyici bir tarz kullanmış, çeşitli olay ve kurumları yorumlamış, savlarını geçmişteki tarihsel örneklerle desteklemiştir.

Kitabın ilk üç bölümünde, yazar prenslikleri yeni kurulmuş ve babadan oğula geçen prenslikler şeklinde iki kısımda incelemiştir. Bu prenslikleri yönetebilmek için gerekli olan etkin metodları örnekler vererek anlatmıştır. Mesela, prensler sağlam temeller kurmalı, kurmadığı takdirde yıkılmasının kaçınılmaz olduğunu bilmelidir. Sağlam temeller iyi yasalar ve ordulardır.

Ülkeleri fethettiğimizde oradaki insanları kazanmalı ya da insanları oradan götürmeliyiz. Böylece o ülkede uzun süre kalabilir ve barışı sağlayabileceğimizi savunmaktadır.

Ya halkın ya da asillerin yardımıyla hükümdar olunur. Halk, asillerden baskı ve zulüm görmek istememektedir. Oysa asiller halkı baskı ve zulüm altında tutmak isterler. Halkın yardımıyla seçilenlere herkes boyun eğmektedir.

Diğer bölümlerde ülkeyi yönetecek olan kişinin sahip olması gereken özellikler anlatılmıştır. Bu kişiler;

- Becerikli olmalı,

* Arş. Gör., SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Ana Bilim Dalı

- Güçlerini koruyabilmek için her şeyi yapabilmeli,
- Cesur, halkın sevgisini kazanan,
- Halkını devlete ve kendine muhtaç kılan,
- Halkın isteklerini sağlayabilen,
- Gerekirse nasihat dinleyecek kadar erdemli olmalı,
- Kendi halkının oluşturduğu bir ordu kurmalı,
- İlgi alanı sadece savaş olmalı,
- Büyük liderleri örnek almalı,

-Cimri diye bilinmeyi istemelidirler. Çünkü cömertlik insana saygınsızlık ve yoksulluk getirir.

Hükümdar hem sevilen hem de korku duyulan bir kişi olmalıdır.Bu iki özellik aynı anda bulunuyorsa birinden vazgeçmelidir. İnsanlar kendilerine iyilik yapıldıkça yanınızda bulunurlar. Fakat bir tehlike anında ortadan kaybolurlar. Sevgi bağları çıkarları karşısında kaybolabilir. Bu nedenle de korku duyulan kişi olunca, ceza tehdidi altında oldukları için bu bağları kopmayabilir.

Yönetimin tek bir kişide toplanması gerektiğini ve prensin yetkilerinin sınırlandırılmayacağını savunmuştur. Kitabında savaşı övmüştür. Fethetme isteğinin insanların her zaman istediğini dile getirmiştir.

Kitabının son bölümlerinde o dönemlerde İtalya'da yaşanan sıkıntılar anlatılmıştır.Kitap, hükümdarlara bugünkü anlamıyla yöneticilere yol gösterici bir rehber niteliğindedir.